

15.4.6

38b → 40b (משנה 17)

1. אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא ה' שלחני: במדבר פרק טז פסוק כט
2. ואם בריאה יבא ה' ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את ה': במדבר טז
3. ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: משלי פרק ח פסוק כב
4. בקרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל ומעולם עד עולם אתה אל: תשב אנוש עד דכא ותאמר טובו בני אדם: תהלים פרק צ פסוק ב-ג
5. ויטע ה' אלהים בן בעצן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר: בראשית פרק ב פסוק ח
6. כי ערוה מאתמול תפתה גם היא למלך הוכן העמיק הרחב מזרתה אש ועצים הרבה נשמת יקוק כנחל גפרית בערה בה: ישעיהו פרק ל פסוק לג
7. נכון כסאך מאז מעולם אתה: תהלים פרק צג פסוק ב
8. פסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו: ירמיהו פרק יז פסוק יב
9. יהי שמו לעולם לפני שמש ויון שמו ויתברכו בו כל גוים ואשרוהו: תהלים פרק עב פסוק יז
10. מה שהיה הוא שיהיה ומה שיעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש: קהלת פרק א פסוק ט
11. שמש ירח עמד זבלה לאור חציד והלכו לנגה ברק חניתך: חבקוק פרק ג פסוק יא
12. בגפל אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך: פן יראה ה' ורע בעיניו והשיב מעליו אפו: משלי פרק כד פסוק טז-יז
13. אשרי משכיל אל דל ביום רעה ומלטהו ה': תהלים פרק מא פסוק ב
14. דורי נסע ונגלה מני כאהל רעי קפדתי כארג חיי מדלה ובצעני מיום עד לילה תשלימני: ישעיהו פרק לח פסוק יב
15. ויאמר לו מדוע אתה ככה דל בן המלך בבקר בבקר הלוא תגיד לי ויאמר לו אמנן את תמר אחות אבשלם אחי אני אהב: שמואל ב פרק יג פסוק ד
16. כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה: משלי פרק טז פסוק ד
17. ה' ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ ואל תתנהו בנפש איביו: ה' יסעדנו על ערש דוי כל משכבו הפכת בחליו: תהלים פרק מא פסוק ג-ד
18. אמר אל רחבעם בן שלמה מלך יהודה ואל כל בית יהודה ובנימין ויתר העם לאמר: מלכים א פרק יב פסוק כג

- I 17 a: visiting the מודר who is ill (ביקור חולים) (but see עולא's approach below)
- a he may stand but not sit
- i explanation: (שמואל) where local custom dictates that someone who sits with a חולה receives payment
- ii alternatively: (ר"ש בן אליקים) concern that he may sit too long, beyond what is necessary for ביקור חולים
- iii yet another approach: (עולא) where the מודר is visiting the מודר who didn't fully ban him
- 1 note: ברייתא which distinguishes between visiting him or his son – must be where the מודר is visiting the מודר
- b he may heal him, but not his property (animals)
- II Sources and parameters of ביקור חולים
- a Allusion to ביקור חולים: v. 1
- i Additionally: v. 1 alludes to possible creation of גיהנם
- ii challenge: vv. 1-9 are those things whose creation preceded the creation of the world, including גיהנם (+ v. 10)
- iii answer: v. 1 means that he would bring גיהנם closer to this spot, but it was already created
- iv related דרשה v. 11 – at time of rebellion against משה
- b "אין לו שעור" – ביקור חולים of שעור
- i Interpretation #1 (ריב יוסף): no limit to the reward
- 1 Challenge (אבי): no limit to reward of any מצווה!
- ii rather: no limit to age/status (even a great person visits a lowly one)
- iii alternatively: no limit to amount of times visiting
- c value of ביקור חולים
- i Removes a percentage of his disease (if they are of the same "גיל")
- ii Story with ר"ע and his lesson – visiting the sick is tantamount to saving a life (and inverse...)
- iii רבא's practice vis-à-vis notifying others when he was sick (v. 12)
- iv reward for visiting the sick (vv. 13-17)
- v 'ה's presence with the sick
- 1 tangential note: always listen to elders, even if they tell you to tear down (v. 18)